

Адміністративні правопорушення

Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП)

Стаття 9. Поняття адміністративного правопорушення

Адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність.

Адміністративна відповідальність за правопорушення, передбачені цим Кодексом, настає, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

Стаття 10. Вчинення адміністративного правопорушення умисно

Адміністративне правопорушення визнається вчиненим умисно, коли особа, яка його вчинила, усвідомлювала протиправний характер своєї дії чи бездіяльності, передбачала її шкідливі наслідки і бажала їх або свідомо допускала настання цих наслідків.

Стаття 11. Вчинення адміністративного правопорушення з необережноті

Адміністративне правопорушення визнається вчиненим з необережноті, коли особа, яка його вчинила, передбачала можливість настання шкідливих наслідків своєї дії чи бездіяльності, але легковажно розраховувала на їх відвернення або не передбачала можливості настання таких наслідків, хоч повинна була і могла їх передбачити.

Стаття 12. Вік, після досягнення якого настає адміністративна відповідальність

Адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятьирічного віку.

Стаття 13. Відповіальність неповнолітніх

До осіб віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років, які вчинили адміністративні правопорушення, застосовуються заходи впливу, передбачені статтею 24¹ цього Кодексу.

У разі вчинення особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років адміністративних правопорушень, передбачених статтями 44, 51, 121-127, частинами першою, другою і третьою статті 130, статтею 139, частиною другою статті 156, статтями 173, 173⁻⁴, 174, 183⁻¹, 185, 190-195 цього Кодексу, вони підлягають адміністративній відповіальності на загальних підставах. З урахуванням характеру вчиненого правопорушення та особи правопорушника до зазначених осіб (за винятком осіб, які вчинили правопорушення, передбачені статтею 185) можуть бути застосовані заходи впливу, передбачені статтею 24¹ цього Кодексу.

Стаття 14. Відповіальність посадових осіб

Посадові особи підлягають адміністративній відповіальності за адміністративні правопорушення, зв'язані з недодержанням установлених правил у сфері охорони порядку управління, державного і громадського порядку, природи, здоров'я населення та інших правил, забезпечення виконання яких входить до їх службових обов'язків.

Стаття 44. Незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збути в невеликих розмірах

Незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збути в невеликих розмірах - тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Особа, що добровільно здала наркотичні засоби або психотропні речовини, які були у неї в невеликих розмірах і які вона виробила, виготовила, придбала, зберігала, перевозила, пересилала без мети збути, звільнюється від адміністративної відповіальності за дії, передбачені цією статтею.

Примітка. Невеликий розмір наркотичних засобів та психотропних речовин визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу.

Стаття 51. Дрібне викрадення чужого майна

Дрібне викрадення чужого майна шляхом крадіжки, шахрайства, привласнення чи розтрати - тягне за собою накладення штрафу від десяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк від п'яти до десяти діб.

Повторне протягом року вчинення правопорушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, - тягне за собою накладення штрафу від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк від десяти до п'ятнадцяти діб.

Викрадення чужого майна вважається дрібним, якщо вартість такого майна на момент вчинення правопорушення не перевищує 0,2 неоподатковуваного мінімуму доходів громадян

Стаття 121. Порушення водієм правил керування транспортним засобом, правил користування ременями безпеки або мотошоломами

Стаття 121-1. Експлуатація водіями транспортних засобів, ідентифікаційні номери складових частин яких не відповідають записам у реєстраційних документах

Стаття 121-2. Порушення правил перевезення пасажирів при наданні послуг з перевезення пасажирів

Стаття 122. Перевищення встановлених обмежень швидкості руху, проїзд на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху та порушення інших правил дорожнього руху

Стаття 122-2. Невиконання водіями вимог про зупинку

Стаття 122-4. Залишення місця дорожньо-транспортної пригоди

Стаття 122-5. Порушення вимог законодавства щодо встановлення і використання спеціальних світлових або звукових сигнальних пристройів

Стаття 123. Порушення правил руху через залізничні переїзди

Стаття 124. Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна

Стаття 124-1. Ненадання транспортних засобів поліцейським та медичним працівникам, а також ненадання військових транспортних засобів посадовим особам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України

Стаття 125. Інші порушення правил дорожнього руху

Стаття 126. Керування транспортним засобом особою, яка не має відповідних документів на право керування таким транспортним засобом або не пред'явила їх для перевірки, або стосовно якої встановлено тимчасове обмеження у праві керування транспортними засобами

Стаття 127. Порушення правил дорожнього руху пішоходами, велосипедистами та особами, які керують гужовим транспортом, і погоничами тварин

Непокора пішоходів сигналам регулювання дорожнього руху, перехідними проїзної частини у невстановлених місцях або безпосередньо перед транспортними засобами, що наближаються, невиконання інших правил дорожнього руху

Стаття 127-1. Порушення порядку видачі документа про технічну справність транспортного засобу та порядку видачі спеціального знака державного зразка про укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

Стаття 127-2. Порушення порядку тимчасового затримання транспортних засобів та їх зберігання, порушення законодавства у сфері оплати послуг з паркування транспортних засобів

Стаття 130. Керування суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції

Стаття 139. Пошкодження автомобільних доріг, вулиць, дорожніх споруд, залізничних переїздів і технічних засобів регулювання дорожнього руху, створення перешкод для руху та невживання необхідних заходів щодо їх усунення.

Стаття 156. Порушення правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями, тютюновими виробами, електронними сигаретами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, пристроями для споживання тютюнових виробів без їх згоряння.

Стаття 173. Дрібне хуліганство

Стаття 173-4. Булінг (цикування) учасника освітнього процесу

Стаття 174. Стрільба з вогнепальної, холодної металальної чи пневматичної зброї, пристрів для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії в населених пунктах і в не відведених для цього місцях або з порушенням установленого порядку

Стаття 183. Завідомо неправдивий виклик спеціальних служб

Стаття 183-1. Несплата аліментів

Стаття 185. Злісна непокора законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця.

Стаття 190. Порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї

Стаття 191. Порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів

Стаття 192. Порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік

Стаття 193. Ухилення від реалізації вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів

Стаття 194. Порушення працівниками торговельних підприємств (організацій) порядку продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів

Стаття 195. Порушення працівниками підприємств, установ, організацій правил зберігання або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів

Стаття 195-1. Порушення порядку розробки, виготовлення, реалізації спеціальних засобів самооборони

Стаття 195-2. Порушення порядку придбання, зберігання, реєстрації або обліку газових пістолетів і револьверів та патронів до них

Стаття 195-3. Порушення правил застосування спеціальних засобів самооборони

Стаття 195-4. Порушення порядку виробництва, придбання, зберігання чи продажу електрошокових пристрій і спеціальних засобів, що застосовуються правоохоронними органами

Стаття 195-5. Незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації

Стаття 195-6. Порушення порядку виробництва, зберігання, перевезення, торгівлі та використання піротехнічних засобів

Кримінальний кодекс України (ККУ)

Стаття 11. Поняття кримінального правопорушення

1. Кримінальним правопорушенням є передбачене цим Кодексом суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом кримінального правопорушення.

2. Не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність, яка хоча формально і містить ознаки будь-якого діяння, передбаченого цим Кодексом, але через малозначність не становить суспільної небезпеки, тобто не заподіяла і не могла заподіяти істотної шкоди фізичній чи юридичній особі, суспільству або державі.

Стаття 12. Класифікація кримінальних правопорушень

1. Кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини.

Ілюстративний матеріал

Практичні завдання

Завдання 1.

(Джерело: с. 164. — Ремех Т. О., Пометун О. І. Основи правознавства: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Літера ЛТД, 2017. – 224 с.)

У групах обговоріть ситуації та визначте, чи є в діяннях їхніх фігурантів склад адміністративного правопорушення. Представте результати своєї роботи іншим групам .

- A.** Троє 15-річних підлітків кидали каміння у вікна електропоїздів.
- Б.** 14-річна Наталя поцупила з портфеля однокласниці мобільний телефон.
- В.** Юнаки вночі розмалювали стіни будинку міської ради фарбою.
- Г.** 17-річний Мирослав у стані сп'яніння побився зі своїм однокурсником, завдавши йому тілесних ушкоджень.
- Д.** Двоє десятикласниць, не бажаючи писати контрольну роботу, зателефонували до поліції та повідомили про замінування школи. На місце виклику прибули поліцейські та працівники служби з надзвичайних ситуацій.
- Е.** Олексій перевищив швидкість, на пішохідному переході збив перехожого і втік з місця пригоди.
- Є.** Молодик нецензурно лаявся на зупинці громадського транспорту.
- Ж.** Студент, погрожуючи ножем, відібрав у перехожого гаманець.
- З.** Учениці коледжу курили на зупинці громадського транспорту.

Завдання 2.

(Джерело: с. 190. — Ратушняк С. П. Основи правознавства: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2017. – 272 с.)

Неповнолітні Олег (17 р.) та Олександра (16 р.) під час перегляду фільму в кінотеатрі випили пляшку вина і під впливом алкоголю почали чіплятися до громадян, що сиділи перед ними, вживаючи нецензурну лексику.

Додаткові запитання:

Як слід кваліфікувати дії молодих людей?

Які стягнення можуть бути застосовані до них?

Завдання 3.

(Джерело: с. 166. — Філіпенко Т. М., Сутковий В. Л. Основи правознавства: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 2017. – 208 с.)

Визначте, які з указаних правопорушень є адміністративними.

- А.** Олег не виконував покладені на нього за трудовим договором обов'язки.
- Б.** Максим ловив рибу в забороненому місці.
- В.** Володимир не захотів виконувати вказівки замовника і не став добудовувати будинок за його проєктом.
- Г.** Директор міського Будинку культури порушив санітарно-епідеміологічні правила і дозволив проведення дискотеки під час епідемії грипу.

Завдання 4.

(Джерело: с. 166. — Філіпенко Т. М., Сутковий В. Л. Основи правознавства: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 2017. – 208 с.)

Визначте з наведених ситуацій ті, у яких є ознаки адміністративного проступку.

- 1.** Учні 9-го класу змовилися прогуляти уроки й переглянути в цей час новий фільм у кінотеатрі.
- 2.** 16-річний Микола та його однокласник Петро висловлювалися нецензурно на автобусній зупинці в присутності багатьох людей.
- 3.** 17-річний Михайло зірвав троянди на міській клумбі для своєї подруги.
- 4.** Господар садиби постійно вивозив сміття з подвір'я в лісосмугу та на околиці міста.
- 5.** 16-річна Катерина всупереч вимогам батьків повернулася додому не о 20-й годині, а о 22-й.
- 6.** Дев'ятикласники Анатолій та Юрій пошкодили зелені насадження на дитячому майданчику.
- 7.** Студент III курсу музичного училища не заплатив за проїзд у тролейбусі.

Рекомендовані джерела

Нормативно-правові документи

- Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП)
- Кримінальний кодекс України (ККУ)
- Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989
- Конституція України від 28.06.1996

Підручники, посібники

- Кишеньковий довідничок. Основи права. / Автори-упорядники Бармак М. В., Бармак О. Я. – Тернопіль: АСТОН, 2018. – 416 с.
- Наровлянський О. Д. Основи правознавства: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Грамота, 2017. – 192 с.
- Ратушняк С. П. Основи правознавства: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2017. – 272 с.
- Ремех Т. О., Пометун О. І. Основи правознавства: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Літера ЛТД, 2017. – 224 с.
- Філіпенко Т. М., Сутковий В. Л. Основи правознавства: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 2017. – 208 с.